

اصفهان، نصف جهان

گردش در اصفهان

شهر اصفهان، مرکز استان اصفهان است. شهر اصفهان در کوهپایه‌های زاگرس قرار دارد و رودخانه‌رودخانه‌ای آن عبور می‌کند. جمعیت شهر اصفهان حدود دو میلیون نفر است. این شهر بعد از تهران و مشهد پر جمعیت‌ترین شهر ایران است. به نقشه‌ی زیر توجه کنید. این نقشه، شهر اصفهان را نشان می‌دهد. به این نوع نقشه، نقشه‌ی گردشگری می‌گویند. نقشه‌ی گردشگری، نقشه‌ای است که روی آن، مکان‌های دیدنی و آثار تاریخی نشان داده می‌شود.

اجتماعی ششم دبستان

علوی

درس ۱۱ اصفهان، نصف جهان

فعالیت ۱ صفحه ۵۷ مطالعات ششم

شما و دوستانتان می‌خواهید از اصفهان دیدن کنید و نقشهٔ صفحهٔ قبل را خریده‌اید. هم‌فکری کنید و روی نقشه، مکان‌های تاریخی و دینی، مساجد، بازار و... را پیدا کنید و نام ببرید.

ج.

1. چهلستون
2. هشت بهشت
3. پارک شهید رجایی
4. عالی قاپو
5. مسجد امام
6. مسجد شیخ لطف الله
7. نقش جهان
8. موزه تاریخ طبیعی اصفهان
9. موزه هنرهای معاصر اصفهان
10. تالار تیموری
11. بازار قیصریه
12. بازار هنر

فعالیت 2 صفحه 57 مطالعات ششم

۶۷ اگر بخواهید مهمان سرایی انتخاب کنید که به آثار تاریخی نزدیک باشد، گدام را انتخاب می‌کنید؟

هتل عباسی، هتل آپارتمان مهر، هتل آپارتمان هشت بهشت

اهمیت شهر اصفهان در دوره‌های مختلف تاریخی

آثار تاریخی نشان می‌دهد که شهر اصفهان از گذشته‌های دور اهمیت داشته است. در دوره‌ی اسلامی، این شهر چندبار در زمان‌های مختلف به پایتختی انتخاب شده است؛ اقا اوج شکوفایی شهر اصفهان به دوره‌ی صفویه مربوط است.

در این دوره به دلیل حمایت شاهان صفوی، تعداد زیادی از صنعتگران، معماران، هنرمندان و دانشمندان به اصفهان آمدند و چنان آثار باشکوه و زیبایی به وجود آوردند که این شهر به نصف جهان معروف شد.

مکان‌های تاریخی و دیدنی

در شهر اصفهان ده‌ها اثر تاریخی و دیدنی وجود دارد.

در اینجا چند نمونه‌ی مهم معرفی می‌شود :

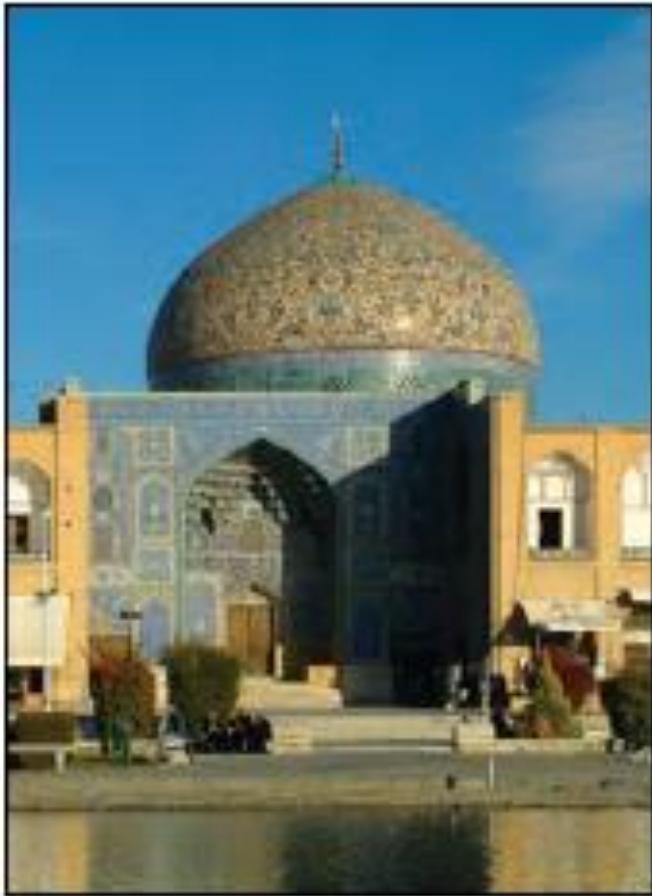
میدان امام (نقش جهان)

این میدان به فرمان شاه عباس صفوی در مرکز شهر اصفهان ساخته شده و در آن زمان از بزرگ‌ترین میدان‌های جهان بوده است.

در اطراف این میدان که حدود ۵۰۰ متر طول دارد، بناهای بزرگ و باشکوهی قرار گرفته‌اند.

با توجه به شکل رویه‌رو، این بناها را نام بیرید.

مسجد شیخ لطف الله

این مسجد به فرمان شاه عباس ساخته شد تا شیخ لطف الله که عالم بزرگی بود در آن نماز جماعت برگزار کند و به تربیت و تدریس شاگردان پردازد. ساختن این مسجد حدود ۱۸ سال طول کشید. مسجد شیخ لطف الله گنبد بسیار زیبایی دارد که روی آن کاشی کاری های بی نظیری دیده می شود.

گنبد یکی از نشانه های معماری اسلامی است.

مسجد امام (مسجد جامع عباسی)

مسجد امام

این مسجد نیز از شاهکارهای معماری اسلامی بشمار می‌رود. مسجد امام چهار ایوان در چهار جهت جغرافیایی دارد.

هر یک از منارهای مسجد بیش از ۴۰ متر ارتفاع دارد. داخل این مناره‌ها با گلسته‌ها بلکان‌های مارپیچ وجود دارد که از آن بالا می‌رفتند تا اذان بگویند یا خبر رسانی کنند.

۴۰ متر؛ چطور در
آن زمان که ابزار و
وسایل امروزی را
نداشتند این کار را
انجام می‌دادند؟

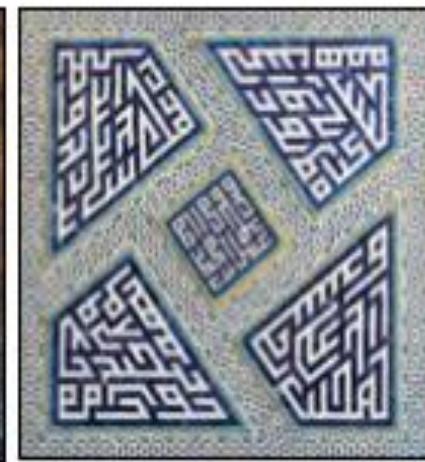

مشهور است همزمان با ساخته شدن مسجد امام، معادن سنگ مرمر، اطراف این شهر کشف شده است که از این سنگ‌ها در بنای مسجد استفاده کردند.

در این مساجد کتیبه‌هایی روی گنبد، محراب و مناره‌ها دیده می‌شود.

کتیبه نوشته‌هایی روی سنگ، کاشی و ماتند آن است. معمولاً در کتیبه‌های دوره‌ی اسلامی، آیات قرآن، دعا و نام امامان بزرگوار را با خط خوش نوشته‌اند.

برخی کتیبه‌های مسجد امام به قلم استاد علیرضا عناسی خطاط مشهور نوشته شده است. در سقف ایوان، گچبری‌های تزیینی زیبایی دیده می‌شود.

تموته‌هایی از کتیبه، خط و کاشی کاری

